

Heimili og skóli

Landssamtök foreldra

**Skóli á tímamótum – hvernig gerum
við enn betur?**

Sjöfn Þórðardóttir
formaður Heimilis og skóla
Skólalæing SÍS – 2. nóvember 2009

Markmið Heimilis og skóla

- Að efla foreldra og fjölskyldur í uppeldishlutverkinu sínu og veita þeim stuðning og hvatningu til virkar þátttöku í skólasamfélaginu
- Vinna að bættum uppeldis- og menntunarskilyrðum barna og unglunga
- Að koma sjónarmiðum foreldra á framfæri við yfirvöld og vinna að því að auka áhrif foreldra á skólastarf
- Að efla starf foreldrafélaga-ráða og skólaráða, stuðla að stofnun svæðasamtaka.

Ný menntalög - sóknarfæri

- Foreldraráð – skólaráð lögfest á öllum skólastigum
- Áheyrnafulltrúar í skólanefndum
- Nemendalýðræði
- Ný sóknarfæri
- Ábyrgð – virkni -skyldur
- Hvatning – stuðningur – öflug tengsl – samvera
- Lífsgæði, vellíðan og árangur

Aukin aðkoma foreldra

- Leikskólastig – foreldraráð lögfest við hvern leikskóla í fyrsta sinn
- Grunnskólastig – skólaráð
- Framhaldsskólastig – foreldraráð, áheyrnarfulltrúi í skólanefnd

Kynningarbæklingar H&S -MRN

- Dreift í alla leik-, grunn-, og framhaldsskóla landsins
- Eineltisbæklingurinn - forvarnarstarf

virkir foreldrar
BETRI LEIKSK

Áhugi, ábyrgð
skólustarf auk
tíðnám og skólagöngu
skipt sköpum
og almenna ve

virkir foreldrar
BETRI GRUNNSKÓLI

Áhugi, ábyrgð og áhrif
skólustarf auk jákvæðra viðhorfa
tíðnám og skólagöngu getur
skipt sköpum fyrir námsárangur
og almenna velferð nemenda.

virkir foreldrar
BETRI FRAMHALDSSKÓLI

Áhugi, ábyrgð og áhrif foreldra á
skólustarf auk jákvæðra viðhorfa
tíðnám og skólagöngu getur
skipt sköpum fyrir námsárangur og
almenna velferð nemenda.

Það veldur
miklum sársauka
að lenda
í einelti

EINELTI

GÓÐ RÁÐ TIL FORELDRA

Skólinn – nærsamfélagið

Sóknarfæri?

- Skólaráð býður uppá aukin tækifæri í samvinnu við samfélagið
- Skóli og samfélag - tengsl milli heimila, skóla og nærsamfélags
- Sveitarfélög, auknar skyldur á þau – eiga að stuðla að samstarfi við grunnskóla við aðila utan skóla

Í skólaráði sitja..

- Auk skólastjóra og aðstoðarskólastjóra
- 2 fulltrúar kennara kosnir á kennaraf.
- 1 fulltrúi starfsfólks kosinn starfsmannafundi
- 2 fulltrúar foreldra kosnir af foreldrum
- 2 fulltrúar nemenda form- varam nemendaráðs
- 1 fulltrúi grenndarsamfélagsins valinn af skólaráði

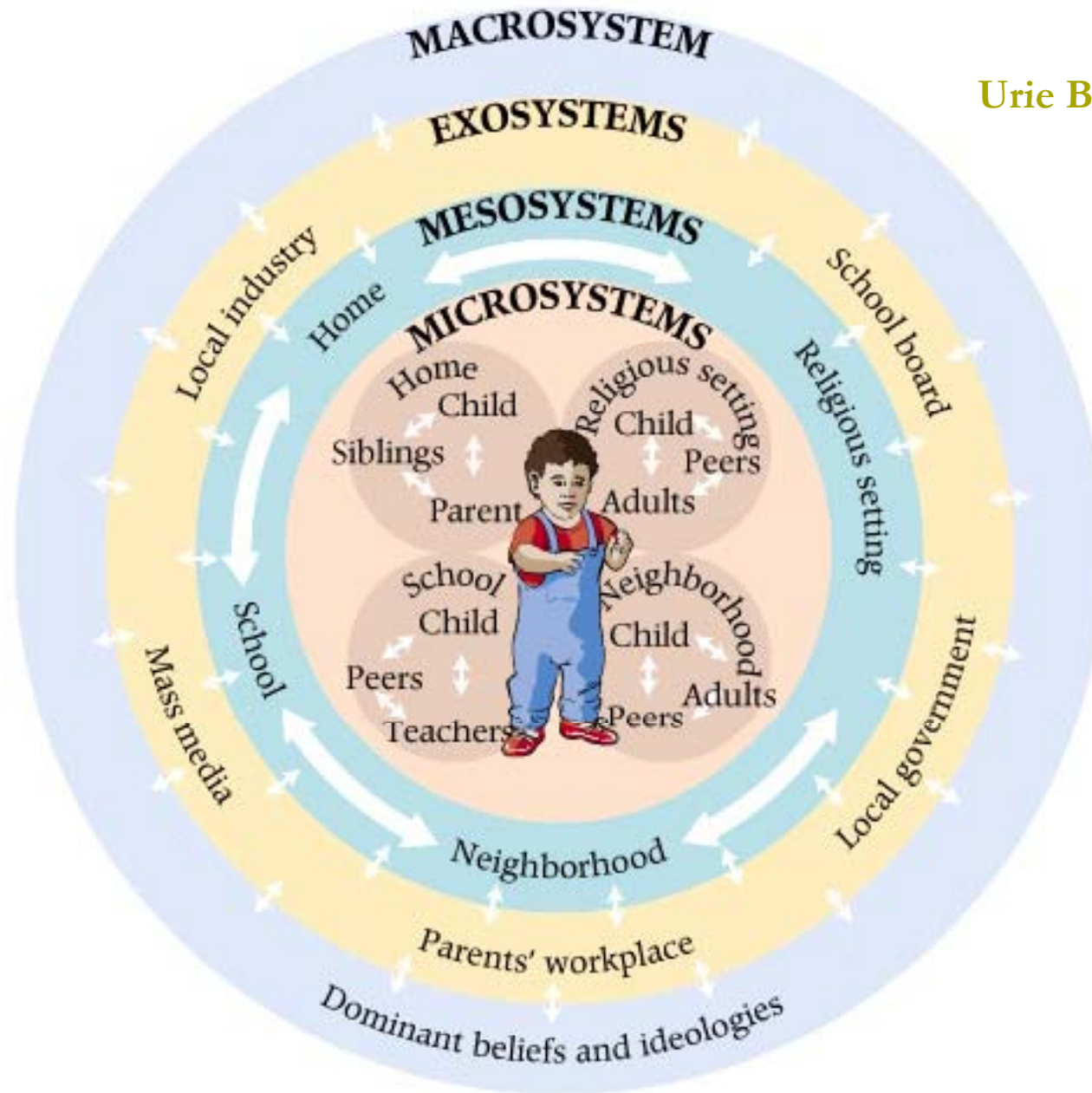

Skólaráð

- Hugmyndir um grenndarfulltrúa
- Auka samstarf skólans við samfélagið með vali á grenndarfulltrúa
- Lögreglan
- Íþróttafulltrúinn
- Forvarnarfulltrúinn – náíð samstarf forvarnaráð
- Forstöðumaður félagsmiðstöðvarinnar
- Áhugasami afinn í hverfinu

Urie Bronfenbrenner

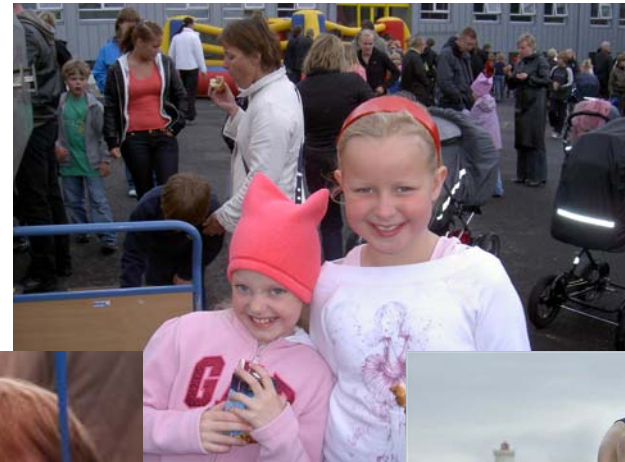

Þátttökuleiðir í boði

- Vettvangsferðir – með foreldrum í liði
- Gæsla í frímínútum
- Mötuneyti – snæða með börnunum
- Miðla sinni þekkingu, reynslu og atvinnu
- Fjáraflanir
- Stuðningur foreldrafélagsins
- Baklandshópur skólaráðs
- Þankahrið með skólayfirvöldum

Að leik og starfi

Vettvangsferðir með skólanum

- Ákvæði laga um grunnskóla eru reist á því grundvallarsjónarmiði að kennsla í skyldunámi í opinberum grunnskólum skuli vera nemendum að kostnaðarlausu, svo og námsgögn, þjónusta og annað efni sem nemendum er gert skylt að nota í námi sínu. Í 31. gr. laga um grunnskóla kemur fram að óheimilt sé að taka gjald af nemendum vegna ferðalaga sem flokkast undir vettvangsnám eða eru að öðru leyti hluti af skyldunámi þeirra. Þó er heimilt að taka gjald fyrir uppihald í námsferðum nemenda að höfðu samráði við foreldra. Óheimilt er því að láta foreldra bera kostnað vegna ferða sem tengjast beint skyldunámi nemenda að öðru leyti. **Grunnskólar geta því einungis tekið gjald fyrir uppihald, þ.e. kostnað vegna fæðis og gistingar, t.d. vegna skólabúða.**

Úrskurður MRN - vettvangsferðir

- Að mati ráðuneytisins er augljóst að **vettvangsferðir eru mikilvægur liður** í skyldunámi nemenda enda víða í aðalnámskrá vikið að slíku og ætti áætlun einstakra skóla í þeim efnum að koma fram í skólanámskrá og starfsáætlun skólans ár hvert. Jafnframt verður að gera ráð fyrir því að skólaráð grunnskóla komi að stefnumótun grunnskóla í þessum málum. Með vísan til 5 gr. laga um grunnskóla verður að telja eðlilegt í þessu samhengi að í fjárhagsáætlunum sveitarfélaga og skóla sé gert ráð fyrir slíkum ferðum.
- Ráðuneytið telur að heimildir til gjaldtöku samkvæmt lögum um grunnskóla séu ótvíræðar og sæti í samræmi við almenn sjónarmið um gjaldtöku fyrir opinbera þjónustu þröngri túlkun. Það samræmist því ekki 31. laga um grunnskóla að fyrirfram sé ákveðið af hálfu sveitarfélags eða grunnskóla að einungis skuli greitt fyrir tiltekna vettvangsferðir óháð því hvort þær teljist vera hluti af skyldunámi nemenda. Í því sambandi verður almennt að telja ferðir sem skipulagðar eru á starfstíma grunnskóla til hluta af skyldunámi nemenda. Það er jafnframt mat ráðuneytisins að það samræmist ekki grundvallar markmiðunum laga um grunnskóla, um almenna menntun og um jafnan aðgang að slíkri menntun, að foreldrum sé gert að velja á milli þess hvort börn þeirra taki þátt í vettvangsferð sem skipulögð er sem hluti af skyldunámi þeirra eða sitji ella kennslu í skóla á meðan á vettvangsferð stendur.

Um vettvangsferðir

- Ráðuneytið lítur svo á að foreldrar geti ákveðið að standa straum af kostnaði við uppihald nemenda í vettvangsferðum með fjáröflunum sem skipulagðar eru af foreldrum sjálfum, enda gjaldtaka fyrir slíkt heimil, sbr. seinni málslið 4. mgr. 31. gr. laga um grunnskóla. Á foreldra verður aftur á móti ekki lögð skylda til þess að taka þátt í slíkri fjáröflun.
- Gjaldtökuheimild 31. gr. laga um grunnskóla tekur hins vegar ekki til annars kostnaðar þ. á m. vegna ferða, rútukostnaðar eða launa kennara sem þátt taka í slíkri vettvangsferð. Óumdeilt er að mati ráðuneytisins að slíkur kostnaður er á ábyrgð sveitarfélaga. Þessi niðurstaða girðir þó að mati ráðuneytisins ekki fyrir að foreldrar eða félag þeirra afli fjár í ferðasjóð til þess að styrkja einstakar bekkjaferðir til tólmstunda- eða vettvangsferða. Slíku fyrirkomulagi eru þó eðlilega sett ákveðin takmörk í ljósi þeirra meginsjónarmiða sem hér hafa verið rakin um gjaldfrjálsan grunnskóla. Þannig verður foreldrum og börnum þeirra ekki mismunað eftir þátttöku þeirra í fjáröflun í slíkan ferðasjóð eða foreldrar krafðir um þann mismun sem á kann að vanta. Ráðuneytinu er ljóst að fyrirkomulag af því tagi sem hér er nefnt getur verið vandmeðfarið og því mikilvægt að ábyrgð og skyldur foreldra og sveitarfélaga séu skýr og öllum ljós. Með sama hætti og hér hefur verið rakið verður að telja það í valdi skólastjórnenda að þiggja aðkomu einstakra foreldra eða foreldrafélags að undirbúningi eða þátttöku í vettvangsferðum í sjálfbodastarfi. Að mati ráðuneytisins verður að telja slíkt æskilegt þar sem slíkt samstarf geti stuðlað að góðu og árangursríku skólastarfi og það getur beinlínis skapað fleiri möguleika að nýta aðstoð foreldra með þeim hætti.

Um vettvangsferðir

- Samkvæmt framansögðu er ljóst að foreldrar verða ekki krafðir um annan kostnað en uppihald í vettvangsferð á skólatíma, t.d. vegna vikudvalar á Skólabúðunum á Reykjum. Við mat á því hvort slíkar ferðir geti talist utan skólatíma og ekki hluti skyldunáms á grundvelli þess að nemendur sæki tímabundið um leyfi frá skólaskyldu verður að líta til þess hvort um sé að ræða „gildar ástæður“ í merkingu 4. mgr. 15. gr. laga um grunnskóla . Að mati ráðuneytisins verður einkum með vísan til 3. og 19. gr. laga um grunnskóla að skýra slíka undanþágu þröngt. Fær það einnig stuðning við samanburð á orðalagi 1.-4. mgr. 15. gr., skýringum við ákvæðið í frumvarpi því sem varð að lögum um grunnskóla og í frumvarpi því sem að lögum nr.
- 66/1995, en umrædd heimild kom fyrst í lög með 6. mgr. 35. gr. þeirra laga. Að mati ráðuneytisins er ekki hægt að fallast á að skólabúðir af þeim toga sem hér um ræðir geti talist gildar ástæður í merkingu 4. mgr.
- 15. gr. laga um grunnskóla.

Aðkoma foreldra

- Fjáraflanir – Flóamarkaður, laufabrauðsbakstur, kökubasar, tónleikar, leiksýningar
- Foreldrafélag
- Bekkjarfulltrúar
- Farastjórar
- Matarráð

Samvinna við nærsamfélagið

- Bæjarstjórn
- Leik- og grunnskóli
- Tónlistarskólinn
- Íþróttafélagið
- Félagsmiðstöðin
- Foreldrar
- Heilsugæslan
- Lögreglan
- Forvarnarfulltrúi
- Kirkjan
- Vinnuskólinn

Liðsheild

- Vinnur saman að því að ná gæðum í skólastarfi
- Samstarf – sparnaður
- Samfélagsvitundavakning
- Ungir og aldnir læra af hvorum öðrum

Markmiðið - Ávinningurinn

- Samfelldur vinnudagur barna og ungmenna
- Aukin samvera fjölskyldunar
- Fjölskylduvænt samfélag
- Heilbrigður lífstíll
- Lífsgæði fyrir alla
- Viðburðardagatal – heildarmynd fyrir samfélagið
- Öflugt forvarnarstarf

Áhrif samstarfs heimila, skóla og nærsamfélagsins

- Aukinn áhugi nemenda
- Aukinn námsárangur
- Betti skil á heimavinnu
- Betti ástundun
- Jákvæðara viðhorf nemenda, kennara og foreldra
- Aukin vellíðan nemenda í skóla
- Aukið sjálfstraust og betri sjálfmynd
- Forvarnaráhrif

Verum best í heimi !

- Við erum best í handbolta.....
- Við ætlum líka að vera best í heimi í foreldrasamstarfi
- Hamingjusamir í 66,4 ár
- Vinnum með grenndarsamfélaginu.. nærsamfélaginu okkar
- Samvinna við atvinnulífið !

Sterk sjálfsmynd – sjálfstraust er lykillinn að vellíðan

Heimili og skóli

Landssamtök foreldra

Með þessum leiðum getum við gert
enn betur, virkjum auðlindina
“foreldra”